

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

„OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK“

**Základní škola a Mateřská škola
CHRÁŠŤANY**

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole

2. Obecná charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

- a) materiální podmínky
- b) životospráva
- c) psychosociální podmínky
- d) řízení mateřské školy
- e) personální zajištění
- f) spolupráce mateřské školy s rodinou
- g) spolupráce se ZŠ a ostatními institucemi

4. Organizace chodu školy

5. Organizace vzdělávání

6. Charakteristika vzdělávacího programu

7. Vzdělávací obsah

Integrované bloky:

1. podzim - náš cíl
- klíčové kompetence
2. zima - náš cíl
- klíčové kompetence
3. jaro - náš cíl
- klíčové kompetence
4. léto - náš cíl
- klíčové kompetence

8. Evaluační systém

- a) evaluace vzdělávacího programu školy
  1. soulad TVP – ŠVP – RVP
  2. evaluace integrovaných bloků a týdenních témat
  3. evaluace doplňkových aktivit
- b) evaluace podmínek vzdělávání
- c) evaluace průběhu vzdělávání
- d) evaluace výsledků vzdělávání dětí
- e) evaluace řízení školy

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Zřizovatel školy: Obec Chrášťany
373 04 Chrášťany

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Chrášťany
373 04 Chrášťany 100

Ředitelka školy : Mgr.Miroslava Machová

e-mail: zs.chrastany@seznam.cz

Kontakt: ZŠ - 385 515 077
MŠ - 385 727 164

platnost dokumentu - od 1.9.2011 na 1 školní rok - poté se bude aktualizovat

2. Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola byla otevřena v roce 1989 a nachází se v klidné oblasti na konci vesnice. Spojovací chodbou je spojena se základní školou, odkud nám dovážejí svačiny a obědy.

Mateřská škola je jednopatrová, ale využívá se pouze přízemí – je zde velká třída, herna, kabinet na pomůcky, kuchyňka na rozdávání svačin a obědů, umývárna dětí, WC, šatna dětí a zaměstnanců, kancelář.

V prostoru oplocené zahrady je pískoviště, hrad, lavičky a stůl na herní aktivity dětí a sklad zahradních hraček, umývárna a WC.

V okolí školy je hřiště, které děti využívají ke hrám s míči a obručemi, ke sportovním aktivitám. Nedaleko vesnice je les, kde si děti hrají s přírodninami, upevňují si své poznatky o přírodě a rozvíjejí si vztah k ní.

Okolí školy umožňuje dětem dostatek příležitostí k vycházkám – orientují se ve vesnici, procvičují si bezpečné chování na silnici, pozorují život na vesnici a kolem ní.

MŠ je dvoutřídní - jedna třída je celodenní - vedoucí učitelka J.Koudelková

- učitelka J.Kosová

- jedna třída je polodenní - učitelka O.Králová

3. Podmínky vzdělávání

a) materiální podmínky

Dětský nábytek a zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí. V herně je nový koberec a záclony. Vybavení hračkami, pomůckami a materiálem máme na velmi dobré úrovni – hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a aby si je samy mohly brát a uklízet; každoročně jsou doplňovány.

V minulém školním roce bylo pořízeno velké množství pomůcek a hraček na písek – auta, lodě, kyblíky, lopatky, tvořítka.

Třída MŠ je vybavena knihovnou na dětskou i odbornou literaturu, kopírkou.

PLÁN – pořídit pro pedagogy notebook s tiskárnou (možnost sledování nových námětů, vyhlášek, zákonů, prací jiných škol apod. na internetu).

- postupně pořizovat novou odbornou literaturu k samostudiu.

b) životospráva

V naší MŠ je dětem zajišťována strava ze ŠJ při ZŠ, strava je rozmanitá, do jídelníčku jsou zařazovány nové receptury, denně mají děti ovoce nebo zeleninu. Svačiny a oběd jsou v optimálním časovém rozložení. Mladší i starší děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování – při svačinách se děti samy obsluhují, vezmou si tolik, kolik chtějí, mohou si přidávat jídlo i pití, nádobí si po sobě uklidí. Pro oběd si chodí též samy, starší děti jedí příborem. Opět mají možnost si přidávat. Děti nejsou do jídla nuceny, ale snažíme se, aby alespoň jídlo ochutnaly.

Je dodržován pitný režim, děti mají k dispozici konvici s pitím.

PLÁN – naučit děti samostatnosti při stolování.

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je možno měnit podle vzniklé aktuální situace. Při pobytu venku mají děti dostatek volného pohybu.

c) psychosociální podmínky

Denní program je přizpůsoben schopnostem dětí, je ho možno měnit vzhledem k momentálním potřebám dětí. Snažíme se, aby se děti v naší škole cítily spokojeně a bezpečně. Dostatek hraček, didaktických a tělovýchovných pomůcek používají děti ke hrám, které jsou důležité pro rozvoj jejich intelektu, řeči a poznávacích procesů.

Děti nejsou zbytečně přetěžovány, ale volnost dětí je vyvážena nezbytnou mírou omezení, děti se postupně naučí dodržovat potřebný řád.

Dodržíme individuální potřeby dětí – děti nejsou nuceni do činností, pokud o ně nemají zájem. Polední klid je kromě odpočinku na lehátku věnován četbě na pokračování, poslechu pohádek, písniček, dětem je umožněno nosit si svého oblíbeného plyšáčka na spaní – pokud dítě nespí, potichu si s ním na lehátku hraje.

PLÁN – všechny děti mají u nás rovnocenné postavení, podporujeme samostatnost, vyhýbáme se negativnímu hodnocení dětí – snažit se předcházet vzájemnému ubližování a projevům šikany.

d) řízení mateřské školy

Vedoucí učitelka MŠ projednává s ředitelkou ZŠ všechny důležité záležitosti, které se MŠ týkají. Vypracovává školní vzdělávací program a podporuje spoluúčast učitelky k otázkám školního programu. Vedoucí učitelka kontroluje práci učitelky i školnice a podporuje jejich vzájemnou spolupráci, úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

V naší MŠ jsou 4 zaměstnanci, kteří jsou dennodenně v kontaktu, pedagogické a provozní porady jsou svolávány 1x za dva měsíce v případě řešení problémů nebo společných informací. 3x ročně se koná společné posezení všech zaměstnanců školy.

MŠ spolupracuje se ZŠ, zřizovatelem, s logopedickou poradnou, se ZUŠ, s PPP.

PLÁN – vést zaměstnance k pochopení toho, že jsou podstatné prožitky dětí, co se dítě naučí a co si odnese do dalšího života.

e) personální zajištění

S dětmi pracují 2 učitelky, které splňují požadovanou kvalifikaci. Jedna učitelka má logopedický kurz a provádí s dětmi v MŠ logopedickou prevenci. Pracovní doba pedagogických pracovníků je organizována tak, aby byla při všech činnostech dětem zajištěna optimální pedagogická péče a bezpečnost v době od 6.30 do 16.00 hodin.

PLÁN – sebevzdělávat se studiem odborné literatury a zúčastnit se některé vybrané akce pro vzdělávání pedagogických pracovníků.

f) spolupráce mateřské školy s rodinou

Spolupráce s rodiči probíhá po celý školní rok – snažíme se o vstřícnost a porozumění. Rodiče mohou po celý rok sledovat práce svých dětí, které zdobí šatnu dětí. V šatně je též informativní nástěnka, kde jsou rodiče informováni o děti ve škole. Důležitý je i osobní rozhovor s učitelkami při ranním nebo odpoledním předávání dětí.

Pro rodiče připravujeme s dětmi přáníčka a drobné dárky na vánoce, velikonoce, ke Dni matek. Pořádáme prodejní výstavy knih. Celoroční práci s dětmi prezentujeme na besídce na závěr školního roku, kdy se i loučíme s budoucími školáky. Rodiče jsou v MŠ vítáni – mohou se spolupodílet na programu MŠ.

PLÁN – poskytovat pomoc rodičům při výchově dětí – pokud o ní projeví zájem.

g) spolupráce se ZŠ a ostatními institucemi

Před zápisem dětí do 1. třídy se scházíme s učitelkou ze ZŠ, která se zajímá o schopnosti budoucích školáků, sledujeme prospěch dětí v 1. třídě. Společně se účastníme divadelních představení, vystoupení kouzelníka, děti ze ZŠ navštěvují MŠ jako Mikuláš, anděl a čerti s nadílkou, pořádáme společný výlet.

Základní umělecké školy v Týně umožňujeme vytipování hudebně nadaných dětí.

Děti se závažnými řečovými problémy posíláme do logopedické poradny v Týně.

Podle potřeby vypracováváme posudek k návrhu na odklad školní docházky pro PPP.

Se zřizovatelem projednáváme aktuální problémy, které se během roku vyskytují.

PLÁN – se staršími dětmi navštívit výuku v 1. třídě.

4. Organizace chodu školy

I. oddělení : 6,30 – 16,00 hod. – celodenní provoz

II.oddělení : 7,30 – 12,30 hod. – polodenní provoz

- děti z II.oddělení se ráno scházejí v I.oddělení, odkud si je v 7,30 hod. učitelka vyzvedne,
- aktivity dětí a vycházky má každá třída zvlášť,
- každé oddělení obědvá ve své třídě,
- děti z II.oddělení (pokud spí) přecházejí ve 12,00 hod. do I.oddělení,
- odpolední činnosti mají tyto děti společné.

5. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je jednotřídní a je v provozu od 6.30 do 16.00 hodin. Přijímáme děti od tří let. Zápis dětí pro nový školní rok se uskutečňuje začátkem března. O zařazení dítěte do MŠ rozhoduje vedoucí učitelka s ředitelkou ZŠ, která vydá rozhodnutí o jeho přijetí. I.oddělení se naplňuje do 24 dětí, 4 děti povoluje výjimka. II.oddělení se naplňuje do 17 dětí.

- ranní scházení - děti přicházejí do MŠ do 8.00 hodin, po dohodě s rodiči i v jinou hodinu
- děti mají dostatek času i prostoru pro hru, která vychází ze zájmu dětí
- při hře využíváme individuální přístup k dětem.

- řízená činnost - je plánovaná učitelkou a prolíná celým dnem, má daný cíl, rozvíjí celou osobnost dítěte, vychází z potřeb a zájmů dětí

- tělovýchovné chvíle - zařazujeme je v průběhu dne, jsou zaměřovány na celkové protažení těla, na zdravotní cviky, na podporu zdravého růstu dítěte

- pobyt venku - podle počasí probíhá dopoledne i odpoledne, využíváme školní zahradu a vycházky do okolí školy poskytují dětem poznatky o životě kolem nás, o přírodě, a při dodržení bezpečnosti mají děti dostatečné pohybové vyžití.

- odpočinek a spánek - děti odpočívají na lehátkách s vlastním plyšáčkem, při odpoledním klidu děti poslouchají četbu na pokračování, pohádky, básničky, písničky.

- hygienu a sebeobsluhu - potřebuje-li dítě s čímkoli pomoci, může požádat učitelku nebo školnici, děti jsou vedeny k samostatnosti a též k vzájemné pomoci.

- individuální činnosti - činnost probíhá hlavně při ranních a odpoledních činnostech – vše formou hry.

PLÁN – vše organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní iniciativě, postupně zapojovat děti pasivní.

- vytvářet dětem takový program, aby se cítily spokojeně a bezpečně,
- zaměřit se na adaptaci nových dětí v MŠ.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Poslání naší MŠ - přirozenou cestou předávat dětem základní zkušenosti a rozvíjet osobnost každého dítěte podle jeho individuálních možností a potřeb.
- položit dětem základy vzdělávání v příjemném a podnětném prostředí s dobrými podmínkami pro rozvoj fyzické, psychické a sociální samostatnosti.

a) duševní pohoda dětí

- vytvořit v MŠ radostné a estetické prostředí
- při spontánní hře dětí vycházet z jejich přirozených potřeb a zájmů
- věnovat dětem individuální péči

b) jistota a zdravé sebevědomí

- rozvíjet u dětí schopnost přemýšlet a rozhodovat se v různých situacích
- zapojovat děti do řízení chodu třídy, posilovat jejich odpovědnost a samostatnost
- poskytovat dětem kladné citové prožitky

c) zdravý životní styl

- vést děti k dodržování pravidel a řádu v MŠ
- dopřát dětem dostatek volného pohybu v bezpečném prostředí
- dodržovat pitný režim dětí

d) vzdělávání dětí

- vyváženě střídat spontánní aktivity s řízenou činností učitelky
- přirozenou vlastností dětí je zkoumat a odhalovat zákonitosti okolního světa, proto probouzíme zájem dětí o nové věci a jevy kolem sebe, dítě se svými zájmy a přirozenými potřebami stojí ve středu našeho zájmu i práce

e) rozvoj kladných vztahů k ostatním dětem, lidem a k prostředí kolem nás

- rozvíjet u dětí základní společenské návyky
- vést děti k přátelství a spolupráci s ostatními dětmi, komunikovat s nimi, řešit konflikty mezi dětmi a předcházet šikaně, oslavovat společně jejich svátky a narozeniny
- poznávat přírodu okolo sebe a chránit ji
- nebát se komunikovat s dospělými a vážit si výsledků jejich práce

Formy a metody vzdělávací práce

Vzdělávání v naší MŠ se řídí vlastním školním vzdělávacím programem „Otvírání studánek“. Obsah vzdělávání máme rozdělený do 4 integrovaných bloků, které odpovídají ročním obdobím.

Učitelky pracují podle týdenních plánů práce formou spontánního i záměrného učení, tyto aktivity jsou vyváženy tak, aby odpovídaly možnostem a potřebám dětí –

- pracujeme individuálně nebo v malých skupinách
- různými organizačními formami při řízené činnosti se všemi dětmi.

Volíme učení hrou a činnostmi dětí založených na zážitcích dítěte, podporujeme dětskou zvědavost a radost ze získávání nových poznatků a dovedností.

Vzdělávání též uskutečňujeme spontánně při všech činnostech v MŠ (hry, hygiena, stolování, pobyt venku, odpolední činnosti).

Formou vycházek, četby a pozorování rozvíjíme kladný vztah dětí k přírodě a k životnímu prostředí kolem nás.

Pro děti se špatnou výslovností provádíme v MŠ logopedickou prevenci a individuálně pracujeme na rozvoji dětí s odkladem školní docházky.

V průběhu školního roku organizujeme doplňkové aktivity –

- divadelní a kouzelnická představení (dle nabídky)
- mikulášskou a vánoční besídku
- besídku na závěr školního roku se slavnostním rozloučením se školáky
- společný výlet se ZŠ
- fotografování dětí
- maškarní karneval
- oslava Dne dětí
- kurz anglického jazyka

7. Vzdělávací obsah

Obsah integrovaných bloků vychází ze života dětí, je jim srozumitelný a zaměření je dostatečně široké. Bloky mají vypsaná témata, která se mohou doplňovat. Je na učitelce a dětech, kolik času jednotlivým tématům věnují, jaké formy a prostředky zvolí pro jejich naplnění. Důraz klademe na učení hrou.

Veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které v MŠ probíhají, přispívají a směřují k vytváření klíčových kompetencí – souborů předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého dítěte.

Jsou to tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Charakteristika integrovaných bloků:

1. Podzim – oříšky veverka Čiperky:

týdenní témata - Ahoj, prázdniny

- To jsem já
- Barevný podzim
- Ovoce
- Zelenina
- Věci kolem nás
- Podzim na poli a na zahradě
- Co viděl drak
- Strom v lese
- Když padá listí
- Zvířátka
- U nás doma
- Alenka stůně

náš cíl - vedeme děti k postupné adaptaci nových dětí na prostředí MŠ a vzpomínáme na prázdniny

- poznáváme nové kamarády, seznamujeme je s prostředím MŠ, s denním řádem a pravidly chování v MŠ, rozvíjíme komunikativní dovednosti, pojmenováváme věci kolem sebe
- pozorujeme změny v přírodě, poznáváme druhy ovoce a zeleniny, práci na poli a na zahradě
- při vycházce do lesa poznáváme rozdíly mezi stromy, rozvíjíme tvořivost dětí při práci s přírodninami
- seznamujeme je s volně žijícími zvířaty a jejich způsobem života
- osvojují si hygienické návyky a dovednosti k podoře zdraví.

klíčové kompetence - uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích

- rozšiřovat poznatky dětí z MŠ a okolí, soustředěně pozorovat přírodu a záměrně si něco zapamatovat, získávat poznatky o podzimu a o všem, co k němu patří
- samostatně řešit různé situace, které mohou nastat při pozorování svého okolí, zpřesňovat početní představy dětí
- rozšiřovat slovní zásobu dětí, aktivně jí používat při vyjadřování myšlenek, pocitů, při komunikaci s dětmi a dospělými
- projevovat ohleduplnost k druhým, spolupracovat, chápat ubližování
- rozvíjet smysl pro povinnost při hře i učení a vést je k odpovědnosti za své zdraví

2. Zima – šupiny kapra Pepy:

- týdenní témata - Zima, zima, zimička
- Přejde k nám Mikuláš
  - Hračky
  - Vánoce, vánoce přicházejí
  - Vánoční stromeček
  - Sněhulák a sportování
  - Z čeho se vyrábí
  - Co jezdí, létá, pluje
  - Karneval
  - Z pohádky do pohádky
  - Předjaří

- náš cíl - pozorujeme změny v přírodě v zimě, možnosti sportování, děti rozlišují dopravní prostředky, různé pracovní materiály
- rozvíjíme tvořivost dětí při výrobě vánočních přáníček a drobných dárků a ozdob do MŠ i domů, přibližujeme dětem vánoční zvyky, vítáme Mikuláše, anděla a čerty ze ZŠ, připravíme vánoční stromek s nadílkou a hodováním, společně připravujeme a prožíváme maškarní karneval
  - učíme děti vnímat všemi smysly

- klíčové kompetence - učit se soustředěně dokončit započatou hru i práci, rozšiřovat poznatky dětí o světě lidí a techniky
- učíme děti užívat číselné a matematické pojmy a hledat řešení, která vedou k cíli
  - vést děti k samostatnému vyjadřování sdělení, umět odpovědět na otázku
  - vedeme děti k tomu, aby se při setkání s neznámými lidmi chovaly obezřetně a odmítaly nevhodné chování a komunikaci
  - vedeme děti k odpovědnému plnění úkolů, povinností a k tomu, aby si vážily práce a úsilí druhých

3. Jaro – pírká vlaštovky Vendulky:

- týdenní témata – Když jaro zaťuká
- Zahrada na jaře
  - Nákupní středisko
  - Šumí, šumí les
  - Hrajeme si celý den
  - Velikonoce
  - Dům, ve kterém bydlím
  - Zuzanka ve městě
  - Škola v přírodě
  - Moje maminka má svátek
  - U babičky na dvorku
  - V ZOO
  - Oslavujeme svátek dětí

- náš cíl - učíme se znát jarní květiny, domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata, život na vesnici a ve městě, rozvíjíme znalosti dětí o lese, jeho významu pro zdraví člověka i o jeho nebezpečí
- vyrábíme dárky k velikonočním a maminkám k svátku, připravujeme se na oslavu Dne dětí s jejich pomocí

- klíčové kompetence - učit děti novým poznatkům o přírodě a životě kolem nás a vést je k tomu, aby získané zkušenosti uplatňovaly v praxi
- vedeme děti k tomu, aby se nebály chybovat a oceňujeme jejich snahu
  - naučit děti vyjádřit své prožitky prostředky řečovými, výtvarnými, hudebními i dramatickými, vedeme je k hledání informací v encyklopediích
  - učíme děti vytvořit si svůj názor a vyjádřit jej, podněcujeme děti k napodobování kladných modelů chování
  - vedeme děti k zájmu o okolní svět, učíme děti, že není jedno v jakém prostředí žijí, aby si uvědomily, že svým chováním jej mohou ovlivňovat

4. Léto – tečky berušky Adélky:

týdenní témata - Jedeme na výlet

- Svět je krásný
- U vody
- Co už umím
- Ve škole
- Jeden celý rok

náš cíl - na vycházkách pozorovat hmyz, květiny, stromy, učíme se znát charakteristické znaky všech ročních období

- poučujeme děti o správném a bezpečném chování v různých situacích o prázdninách
  - při koupání, jízdě na kole, nebezpečí ohně, cizích lidí, jedovatých rostlin
- upevňujeme zdravé životní návyky – pitný režim, správný pobyt na slunci

klíčové kompetence - rozšiřovat poznatky dětí o přírodě a vést je ke snaze porozumět jevům, které vidí kolem sebe

- učíme děti samostatně řešit známé situace, využívat dosavadních zkušeností, nebát se požádat o pomoc dospělého
- učit děti vystupovat bez ostychu a dále rozšiřovat jejich vyjadřovací schopnosti
- podílet se na společných rozhodnutích, dodržovat dohodnutá pravidla
- učit děti dbát na osobní zdraví, bezpečí svoje i druhých

8. Evaluační systém

Hlavním cílem evaluace je zlepšení kvality výchovy a vzdělání. Poskytuje informace o tom, jak jsou naplňovány stanovené cíle a jaká je efektivita ŠVP -

- vede k úpravám ŠVP, TVP
- učí používat nové metody
- podporuje práci pedagogů
- podporuje sdílení dobrých zkušeností a postupů

a) evaluace vzdělávacího programu školy

1. Soulad TVP – ŠVP – RVP

cíl - hodnocení podmínek vzdělávání, organizace vzdělávání, charakteristika vzdělávacího programu a vzdělávacího obsahu

prostředky - záznamy učitelek
- konzultace na pedagogických poradách
- zpráva hodnocení školy
časový plán - 1x ročně
provede - učitelky

2. Evaluace integrovaných bloků a týdenních témat

cíl - zhodnotit naplnění stanovených cílů
prostředky - záznamy do TVP
- konzultace učitelek
- pedagogické porady
časový plán - po skončení každého tématu
- po skončení integrovaného bloku
provede - učitelky

3. Evaluace doplňkových aktivit

cíl - zhodnotit vliv doplňkových aktivit na další vzdělávání dětí
prostředky - konzultace učitelek
- záznam do TVP
časový plán - po skončení každé aktivity
provede - učitelky

b) evaluace podmínek vzdělávání

Evaluace materiálních podmínek

cíl - zhodnotit materiální, technické a hygienické podmínky školy
prostředky - pozorování
- záznamy
časový plán - 1x ročně – v prosinci (před rozpočtem)
provede - učitelky, školnice

c) evaluace průběhu vzdělávání

cíl - zhodnotit průběh vzdělávání - cílové kompetence
- realizace řízených činností
- motivace, hodnocení
- využití pomůcek a didaktické techniky
- řešení konfliktních situací
prostředky - hospitace
časový plán - průběžně
provede - vedoucí učitelka

d) evaluace výsledku vzdělávání dětí

cíl - zhodnotit vzdělávací práci vzhledem k cílům ŠVP v souvislosti s individuálními
pokroky a spokojeností dětí
prostředky - záznamy o dětech
časový plán - 2x ročně
provede - učitelky

e) evaluace řízení školy

cíl - zhodnotit systémové řízení a kontrolní systém - režim dne
- sebevzdělávání

prostředky - rozhovor
- porady

časový plán - průběžně

provede - všichni zaměstnanci

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne: